

## ELŐFIZETÉSI ÁRAK

|                 |                  |
|-----------------|------------------|
| Egész évre..... | 24 kor. (12 frt) |
| Félévre.....    | 12 „ (6 „)       |
| Negyedévre..... | 6 „ (3 „)        |
| Egy órára.....  | 2 „ (1 „)        |
| Egyes szám..... | 8 fillér (4 kr.) |
| Vidékre.....    | 10 „ (5 „)       |

Megjelenik mindennap  
korán reggel.  
Ünnep és vasárnap után is.

Kolozsvár, 1904.

# UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: Dr. PAPP JÓZSEF.

SZERKESZTŐSÉG

KIADÓHIVATAL

Egyetem-utca 7., (Lyceum-nyomda.)

HIRDETÉSEK DIJA:

Négyesűz ecentiméterenként 8 fillér.

Iparosok és kereskedők kedvezményben részesülnek

Nyiltér soronként 40 fillér.

Vasárnap, április 17.

## A keleti tűzvész.

Kolozsvár, április 17.

Mit tehet egy császár, aki harcban áll egy másik hatalommal s a háborúban egymást követik a vereségek, az istencsapások, a kemény megpróbáltatások? A császár ilyenkor — a minden oroszok cárijáról van szó — felveszi tengerész egyenruháját, feltűzi az Andráshend kerestűjét és elmegy a templomba imádkozni. Magával viszi egész udvarát és kormányát, a mely a cárt ugyszólván belehajszolta a veszedelembe és kiszámíthatatlan kockázattal járó háborúba és ott fohászkodás előtt néhány nyájas és vigasztaló szót mond a tengerenagya övegének, a kit a legulsyosabb csapás ért. Azután fohászt kerget az égre, a mely mint rendesen, most is siket marad, noha egy ugynevezett földi isten borul porba előtte és imádkozik, hogy segítse az égyőzelemre őt, miután saját erejéből nem tud győzelemre jutni.

Ez minden, a mit egy cár tehet, a ki még nemrég fennhéjázóan büszke volt a „békecár“ elnevezésre és a kit kormánya mégis egy véres háborúba kergetett bele, de aki a béke jelszavai alatt is megengedte, hogy a népek milliói elnyomassanak, a népjogok lábbal tiportassanak, a szabadság minden törekvése csirájában megfojtassék és a kinek elődei is mindig abban tündek ki, hogy idegen népek szabadságtörekvéseit is megfojtassék. Ha a világok ura csakugyan meghallgatja a földről hozzá küldött imákat, akkor inkább a népek millióinak imáját hallgatja meg, mint az egyes emberét, még ha az egyes ember császár is s az Andráshend keresztjével fölékesítve megy is a székesegyházba imádkozni. Mászor persze nem így volt. A császárok nem annyira imádkoztak, mint hadakoztak. Ők álltak a háborúkban a hadseregek élére és kitették életüket csakugy, mint most Makarov tenger-nagy. Az imádkozást az otthon maradt népek millióira bízta; ők cselekedtek és védelmezték a népeket. Most már rajtuk van az imádkozás sora, de vajon használ-e ez valamit?

Az orosz vereséget, ugylátszik, a sors határozta el, valószínűleg azért, mert a népek felszabadulásának ideje már elkövetkezett. Mindamellott a legutóbbi nagy orosz vereség közben olyan dolog is történt, ami az emberiséget méltán rendítheti meg. Nemcsak Makaroff hadvezér eleste, nemcsak a kilencszáz vitéz katonapuszta kelti föl az emberi részvétet, de a »Petrovavloszk« puszta pusztulásával együtt ott lelte halálát a vizekben egy Isten homlokából kipattant, világ-hírű nagy festő is, akit nemcsak Oroszország, hanem az egész művelt világ a magáénak vallott. Verescsagin Vasili, a háborúk borzalmának nagy festője, akinek képei hatalmasabban küzdöttek a béke eszméjéért, mint a békéligák, szintén ott volt az admirális zászlós hajóján és ő is az örök enyészetnek esett áldozatul. De halála — akármilyen legyen is a világ felfogása — az egész emberiséget gyászba borította. Soha lelkesebb festő nem volt még a világon. Művészete egy magasztos ideál szolgálatában állott; célja és iránya volt. Mindazt az erőt, amely művészetében összegyűlt e magasztos eszme szolgálatára pazarolta és az ellenség éppen úgy megbódolt e nagy férfunak, mint minden honfátarsa.

Az emberiséget és annak szép ideálját is pótolhatlan veszteség érte Verescsagin halálával. Drága a népek szabadságának ára: vérrel kell azt megvásárolni. Ha az emberiség

egy könnyet ejt Verescsagin tragikus halála fölött, hadd essék ez a könny is a mérleg serpenyőjébe, amelyen a népek felszabadulásának áldozatait méri a végzet kifürkészhetlen akarata.

## ORSZÁGGYÜLÉS

— Express tudósítás. —

Budapest, április 16.

Ma semmiféle panama-illat nem terjengett a levegőben. Természetes tehát, hogy mélységes unalom űlte meg a honatyi lelkeket. Csak Rakovszky István bejegyzett indítványa borzongatta meg egy kissé az idegeket. Rakovszky az összeférhetlenségi törvényt szeretné módosítani, még pedig akképen, hogy ne lehessen az képviselő, aki a kisbirtokosok hitelszövetkezetének tagja....

A másik kisebbszert szenzáció az volt, hogy Hieronymi Károly bejárta a vasutasok fizetésrendezéséről szóló javaslatot.

Ezután megnyílt az ülés.

## A képviselőház ülése.

A jegyzőkönyv hitelesítése után Hieronymi Károly benyújtja az államvasuti alkalmazottak illetményeinek szabályozásáról szóló törvényjavaslatot, továbbá az iparfelügyelők hatásköreinek a kisebb nyomdákra való kiterjesztéséről szóló törvényjavaslatot, valamint a hitelszövetkezeteknek a vasárnapi munkaszüneti alól való mentesítéséről szóló javaslatot.

**Előnök:** A vasutasokról szóló javaslat a pénzügyi, az iparfelügyelőről szóló a közgazdasági bizottsághoz utasítatik.

**Dedovits György** felolvassa az indítványkönyv bejegyzését, mely szerint Rakovszky István az összeférhetlenségi törvény 5. §-ának megváltoztatására adott be indítványt.

**Előnök:** Az indítvány megokolására április 21-ikét tűzi ki.

## Személyes kérdésben.

**Nosz Gyula:** Ma figyelemmel átvélta Veszter Imre tegnapi beszédét. Az a véleményem, hogy ilyen beszédet csak az mondhat, akinek az ítélet már a kezében van. De Veszter fölött még nem ítélték az összeférhetlenségi bizottság. Éppen azért nem is reff kál Veszter támadására, nem akarja személyi térré terelni a dolgot.

## A választási reform.

**Kelemen Béla:** Megokolja a választási reform dolgában benyújtott indítványát. Hangsúlyozza, hogy ennek a reformnak a megalkotásánál azt a szempontot kell szem előtt tartani, hogy a nemzet akarata a parlamentben érvényesüljön. Szólv nem osztja azt a nézetet, hogy a parlamentáriszmus csődbe jutott. Csak friss vért kell beleereszteni s akkor igazán életképes lesz. A magyar országgyűlés berendezése olyan, hogy itt csak az öszszetöklött többség, de nem az ország akarata juthat érvényre. Olyan választási törvényt kell csinálni, amelynél a parlament s a nemzet fedezik egymást.

Részletesen ismerteti ezután indítványát, amely pontonként sorolja fel, milyen módon kell kiterjeszteni a választási jogot. Szólv a közönségenként való szavazásról is és kifejti, milyen módon tartja azt megvalósíthatónak.

**Tisza István:** Nem lehet prenelikálni a reformot olyan indítványon, mint a milyen a Kelemené. Először el kell végezni az előmunkálatokat, mert különben sőtétbe ugranánk. Ellenzi az indítvány napirendre tűzését.

A ház nem tűzte napirendre Kelemen indítványát.

## A megyei tisztviselők fizetésrendezése.

**Buzáth Ferenc** az állam pénzügyi helyzetére való tekintettel abban a véleményben van, hogy a fizetésrendezés ne terjedjen ki az egész vonalra, csak az alsóbb fokú megyei tisztviselők helyzetének javítására szükségesnek tartja a szolgálati pragmatikát, fegyelmi ügyekben a független bíróságot. A javaslata tisztviselők fizetésrendezésének szükségét elismeri s csak is a pénzügyi érdekek szempontjából kénytelen aggályainak kifejezést adni. Ezen aggályaitól azonban eltekintve, pártja nevében a javaslatot elfogadja. Határozati javaslatot nyújt be a létező minimumnak 1200 koronában való megállapítása iránt.

**Előnök:** Az ülést 5 percre felfüggeszti.

**Nyíry Sándor** honvédelmi miniszter: Felel Gabányi Miklósnak a póttartalékosok ügyében tett interpellációjára és kijelenti, hogy a póttartalékosokat már e héten hazabocsátják a gyalogságnál, míg a lovas-ságnál május hó 9-én.

**Gabányi Miklós:** Nem veszi tudomásul a választ és vád alá kívánja helyezni a pénzügyminisztert, mert a bennartott katonák ellátására pénzt adott a hadügyi kormánynak.

másul a választ és vád alá kívánja helyezni a pénzügyminisztert, mert a bennartott katonák ellátására pénzt adott a hadügyi kormánynak.

**Nyíry Sándor:** Felel Bakonyinak a debreceni bakák büntetése ügyében tett interpellációjára és kijelenti, hogy azok a katonák enyhe büntetést részesültek.

**Bakonyi Samu:** Nem veszi tudomásul a választ, mert a bakák nem tettek kószorut a Szabadságharcra és ha e szándékuk bebizonyítva lenne is, a szándék nem büntethető.

A többség tudomásul vette a mindkét választ. Az ülés két órákor berekesztetett.

## Szakbizottsági ülés.

## Villamos vagy motoros közlekedés legyen-e?

Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár, április 17.

Kolozsvár szabad királyi város szakbizottsági közül kettő: a jogügyi és pénzügyi, tegnap délután a polgármesteri szobában ülést tartott. Az ülés végén igen érdekes vita folyt le afelett, hogy gőzmotoros vasútra bizzák-e a közúti közlekedés lebonyolítását, vagy bevárják míg villamos vasut lesz. A vitára a kolozsvári közúti vasúti r. t. beadványa adott okot, melyet Fekete Nagy Béla adott elő. A beadványban a társaság elmondja, hogy a Ganz céggel egyezsége lépett s így az előbb beadott ajánlatától eltérőleg hajlandó villamos vasut beállítására is. Előadó javasolja, hogy a társaság beadványát adják ki egy szakértőkből alakított bizottságnak és csak azután bocsássák a városi szakosztályok tárgyalása alá.

Előadó eleve is azon nézetének ad kifejezést, hogy a társaság ajánlatát feltétlenül el kell fogadni, mert a villamos közlekedés célszerűbb az autómobilos közlekedésnél.

Dr. Papp József szólott hozzá elsőnek a kérdéshez. Hivatkozik arra, hogy a helyközi közlekedés kérdésének megvitatására már küldöttek ki bizottságot. Ez közlekedésről e hó 29-én össze is ül és tanácskozni fog. Az újabb ajánlattal a helyközi közlekedés kérdése az előadás veszélyének van kitéve, mindazonáltal annak tárgyalásába kész belemenni, mert az ő álláspontja már elejétől az volt, hogy a motoros közlekedés annak idején villamossal alakíttassék át és így a motor kocsi a vidéki forgalom lebonyolítására utaltassanak. Újabb bizottság kiküldetését azonban semmiképen sem találja helyénvalónak. Van már ebben az ügyben kiküldve egy bizottság. Az ügyet utálják ez elő.

**Fekete-Nagy Béla** tiltakozik az ellen, hogy a már kiküldött bizottságra bizzák a kérdés tanulmányozását. Szakértői mivoltát emlegetve hosszabb okoskodással igyekszik kioktatni a szakbizottsági tagokat.

**Dr. Csipkés Károly** kéri, hogy a kiküldött bizottságnak adjanak módot az ügy tanulmányozására. Azt ő is elismeri, hogy a villamos jobb, de a gőzmotoros közlekedést hamarabb be lehet állítani.

Erre hosszabb vita indult meg afelett, hogy vajjon a villamos közlekedés-e célszerűbb vagy a motoros. A vitában, melynek során Tanács József, Salamon Antal, Fekete-Nagy Béla, Kuszko István, Csipkés Károly szóaltak fel, az a nézet domborodott ki, hogy a villamos közlekedés tényleg jobb, de az későre valószínű meg, ellenben a motoros közlekedés beállításának semmi akadályja nincsen. A felszólalók nagy része azt kívánja, hogy a társaság beadványa a már kiküldött bizottságnak adassék át, míg Fekete-Nagy Béla ezt ellenzi, mert azt hiszi, hogy ha ez megtörténik, akkor a villamos közlekedés ügyének lefojtak.

Végül ismét dr. Papp József szólalt fel és megmagyarázta Fekete-Nagy Bélának, hogy tévedésben van. A szakosztályok tagjai közül senki sem akarja, hogy ne legyen villamos közlekedés, sőt mindenki óhajja ezt. De míg ez megvalósítható volna, addig gondoskodjanak más közlekedési módról. Mihelyt azonban a villamos vasut beállítástól lesz, azonnal állítsák be és azután a motoros vasut csak a vidéki forgalom lebonyolítására szolgáljon. A motoros és villamos közlekedés ügye elválaszthatatlan egymástól, azért a társaság mostani beadványát is

annak a bizottságnak adják ki, melyik a motoros közlekedés ügyének elköszülésére kiküldetett. Ezt a bizottságot azután szakértőkkel is ki lehet egészíteni. Ebben mindnyájan megnyugodtak s az elnök is e szerint mondotta ki a határozatot.

A tárgysorozatra felvett többi ügyek elintézéséről a következő tudósítást adjuk: A szamosközi-utca lakói kut-dij elengedése iránt folyamodtak. A folyamodásban elpanaszolják a lakók, hogy akkora távoiságra esik tőlük a legközelebbi vízvezeték kut is, hogy nem használhatják. Ennek dacára vízvezeték díjat követelnek tőlük. A szakosztályok a szamosköziet sérelmének orvoslását ajánlják a közgyűlésnek.

A Rákóczi-hegy község két útja még nincsen elnevezve. A szakosztályok egyik utat Bercsényi Miklós, másik utat Thököly Imre nevével ajánlják elnevezni.

Az ev. ref. kollegium tulajdonát képező Bethlen-utcai 31. sz. házastelek vételárösszegének megajánlására bizottságot javasolnak kiküldeni. E javaslat tagjaiul: Tokaji László, Kuszko István törvényhatósági biz. tagokat és Póczy Mihály tömérnököt ajánlják.

Egy két kisebb ügy elintézésével a „Mária Valéria“ árvaháznak 200 korona segélyt szavaztak meg épülete kijavítására, a „kolozsvári szervezett munkások dalköré“nek kérését pedig elutasították s ezzel az ülés véget ért.

Az ülésen Vikol Kálmán h. polgármester elnököl. Jegyző Pethő József. Jelen voltak: Szvacsina Géza, Salamon Antal, Ehringer Lajos, Fekete Nagy Béla, Eszterházy László, Kuszko István, Szekula Ákos, dr. Papp József, Köntzey Imre, dr. Csipkés Károly, Tanács József, Nemes Ferenc.

## Krónika

Kolozsvár bajairól.

## Drágaság Kolozsvárt.

Kolozsvár, ápr. 16.

III.

A legnagyobb bajunk, hogy irtózatoss drágaság terhe alatt nyögünk. A fővárosban az a téves hit van, hogy a vidék olcsó. Aki Kolozsvárra jön Budapestről, de megtelepszik, az tudja s keservesen tapasztalja, hogy Kolozsvár jóval drágább, mint Budapest. Lakás, piac, fűszer, ruha mind-mind jóval drágábbak Kolozsvárt, mint a fővárosban.

Most már oda jutottunk, hogy a drágaság már hihetetlen. A drágaság oka: saját éhietelenségünk. Oka, hogy nincs senki, aki a városi tanács s a városi képviselőtestület részéről komolyan foglalkoznak ezzel a kérdéssel. Évtizedek mulasztása hanyagságból, tudatlanságból, oka, hogy a viszonyok ennyire elfajultak. Nincs senki, semmi intézmény, a mi ellenőrizné a lakásadót, a kereskedőket, a mézárásokat, a piacot. Mihelyt valaki a drágaságról panaszkol, érdekeit véli sértve valamelyik osztály, holott mindnyájunk közös érdeke, hogy azt az örületes drágaságot, mely Kolozsvárt dühöng s mely minden féle foglalkozó embert nyom, valahogy enyhítsük. A háziorvól magasra emeli a házibért, a mézárós a hus árát, a többi elárusító a maga cikkeit: együttesen s egymást teszik töltre.

Ugy vagyunk már a városban is, mint a városházán. A bajokon csak egy intézkedéssel tudnak segíteni: a költség emelésével. De hogy a városházán jövedelmi forrásról gondoskodnának s hogy a városban azon egyesülne egy vagy másik elárusító szakma, hogy közös erővel hozatna, anyagot olcsóbban tudjon adni, erről szó sincs.

Legbotránysabb a hus drágulása. Mondjanak bármit, nagyon gyanus, hogy mióta az állami tisztviselők fizetését emelték, azóta a mézárósok többször emelték a huszt. Hogy nincs marha: nem igaz. Nekik nincs pénzük, mert csupa kicsi emberek s nem tudnak vásárolni. Ez nem volna baj: de miért nem szövetkeznek? És a városnál, a tanácsnál miért nem ügyelnek, nem gondoskodnak arról, hogy ellenőrzés legyen az árakon. Hátha eszébe jut a mézárósoknak 20 koronát kérni egy kiló husért. Fog-e ezzel valaki törődni a városházán?

De ne tegyünk szemrehányást: mindannyian hibásak vagyunk. A mézárósokat se vádoljuk. Elég tisztességes embereknek tartjuk őket arra, hogy ne vonjuk kétségbe kényszerítő helyzetüket. De belátják azonban, hogy ez így tarthatatlan állapot.

Tarthatatlan az is, hogy legtöbb helyen minden ellenőrzés nélkül szabad anyyi csontot adniok, a mennyit akarnak. Sőt a mértékek dolgában is sok a panasz. A hus-

ból legtöbbszőr a sok csont mellett is hiányzik.

Minden további részletes fejtegetés helyett egyenesen ez a javaslatunk ez ügyben Szvacsina polgármester urhoz:

*tekintettel a bedőlott óriási drágaságra, hívjon össze a város polgármestere rendkívüli közgyűlést.* Tegyen jelentést arról, hogy itt már egyenesen az inség felé kergeti a város polgárságát a folyton fokozódó drágaság az élelmi szerekben s kivált a legfontosabb táplálékban: a husban. Tegyen a város sürgős intézkedést a piac, a piaci szerek s az élelmi szerek árának szabályozása, leszállítása dolgában. Mind-ezt a legsürgősebben.

Vizsgáltsa át a polgármester ur a meglevő szabályrendeleteket: mennyiben intézkednek az árak szabályozhatóságáról, a hus minősége, kimérése, ellenőrzéséről. Ezek alapján — mert réges régi szabályrendeletek bőlcsen intézkedtek, de elhagyták őket — történjék intézkedés mindenkéltől az élelmi szerek árának szabályozása dolgában.

A kolozsvári lapok igen becses szolgálatot tettek eddig is ez ügynek, most néhány megszívlelendő adatot gyűjtött össze a drágaság okának illusztrálására.

Erre nézve ami a piaci árakat illeti, valóságos szégyenletes visszaélések folynak. Tudjuk, hogy a piaci kofák, elárusítók elkapkodják a közönség elől az élelmi szereket, a majorságot és tetszésük szerint való magasságra verik föl az árakat.

Nem egyszer írták már meg a lapok, kivétel nélkül, hogy a piac ellenőrzése, megvédése annak, hogy a termelő közönség egyenesen adhassa el közvetlenül a fogyasztónak a maga termékeit, leszállítja az árakat.

Mit tett a tanács ez irányban? A városi képviselőtestületben meddő politizálás, néha szószátyárkodás helyett, miért nem tárgyalják a drágaság okát s orvoslását? Mit értünk mi azzal, ha a városi adminisztráció csak a folyó ügyeket öröli le úgy a hogy? De hiszen a mi védelmünk a városi hatóság feladata. És látjuk, hogy körendszeti, közegészségügyi szempontokból minő védtelenek vagyunk s látjuk, hogy költség-egyes komplikált adminisztrációnk elmulasztja azt, amit a régi egyszerű patriárkális szervezet megtett.

Ime csak egy adatot: 1801-ben a város polítiáe direktorának, tehát főkapitányának adott instrukciója külön intézkedik „a piacra lehető legjobb móddal való vigyázásról.“ E rész 18 szakaszban intézkedik, úgy, hogy sem az elárusítók, sem a vásárlók ne károsodj nak, vigyázzat az árakra, az árak minőségére és tisztességére kimérésére.

A viszonyok változtak, tehát változtatni kell a szabályokat is, de semmivel se törődni, nem szabad.

Kolozsvár polgársága már megelégtelte ezt a örült gazdálkodást. Így tönkretesszük egymást. Meg kell kezdeni a védekezést minden vonalon.

Az állami tisztviselők kebelében javában foly a fogyasztási egylet alakulásának ügye: lehetetlen kibírniok a folytonos ár-emelkedést.

Meg kell kezdeni tehát a drágaság ellen a küzdelmet. És mert a városi tanács van hivatva a város ügyei vezetésére, a kezdeményezést és jobban mondva az elmulasztott kötelesség teljesítésének megkezdését, onnan várja mindenki.

Kérjük, követeljük, hogy ez ügyben már a jövő hét folyamán tanácskozással kezdődjenek. Nem fogjuk bagyni elaludni az ügyet s reméljük, hogy az öndérek elbukik e tanácskozássokon. Általános érdekeink, hogy Kolozsvárt a már hihetetlen drágaságnak vége legyen. **Le kell nyomni az élelmi szerek árát, mert tönkre-megyünk.**

Ez az első legsürgősebb teendő. A városi tanács kezdje meg az előkészítést. Senkinek kárát nem akarjuk, de a visszaéléseket, a tulkapásokat most már nem szabad tűrni.

Várjuk a polgármester ur intézkedését.

## A vasutasok fizetésrendezése.

## A fizetési táblázatok.

— Express tudósítás. —

Budapest, április 16.

Hieronymi Károly kereskedelemügyi miniszter ma terjesztette be az államvasutak alkalmazottjai illetményeinek szabályozásának szükséges költségek fizetéséről szóló törvényjavaslatot E szerint felhatalmaztatik a kormány, hogy az államvasutak alkalmazottai illetményeinek szabályozására az 1904. évtben 6,643,400 koronát meg nem haladó összeget felhasználhasson s az államvasutak alkalmazottainak az 1903. kezelési év térére 1,665,000 korona erejéig rendkívüli pótlékok engedélyezhessen. A törvény kihirdetése napján lép életbe s végrehajtásával a kereskedelmi és pénzügyi miniszterek bíztak meg.

Az indokolás szerint a vasuti alkalm-

zoítak anyagi helyzetének javítását a kormány három irányban tervezi:

1. fizetésemelés,
2. időszakos (automatikus) előmeneteli rendszer alkalmazása,
3. korpótlékok rendszeresítése által,
4. fizetésjavítás a III. fizetési osztály második fokozatában, a felügyelőnél kezdődik, aki az ötezer korona helyett ötezenégyezer koronát kap. A négyezer korona fizetési többlet az 5. osztály első fokozatát tart, innen lefelé a fizetésemelés 300, illetve 200 korona.

A hivatalnokok hat fizetési osztályba soroztatnak és minden fizetési osztályba három fizetési fokozat állapítatik meg.

A jelenlegi és a tervezet közötti különbséget a következő táblázat mutatja:

**Hivatalnokok összehasonlító fizetési táblázata.**

| Cím                   | Jelenlegi fizetés |                  |                     | Tervezett fizetés |                  |                     |
|-----------------------|-------------------|------------------|---------------------|-------------------|------------------|---------------------|
|                       | Fizetési osztály  | Fizetési fokozat | Fizetési koronákban | Fizetési osztály  | Fizetési fokozat | Fizetési koronákban |
| Főfelügyelő           | I.                | 1                | 5000                | I.                | 1                | 8000                |
| Felügyelő             | II.               | 1                | 5600                | II.               | 1                | 4000                |
| Titkár                | III.              | 1                | 4000                | III.              | 1                | 4400                |
| Főmérnök              | IV.               | 1                | 2800                | IV.               | 1                | 2800                |
| Ellenőr               | V.                | 1                | 2200                | V.                | 1                | 2300                |
| Fogalm. mérnök        | VI.               | 1                | 1600                | VI.               | 1                | 1800                |
| Samizsist. irodatiszt |                   |                  |                     |                   |                  |                     |
| Hivataln.             |                   |                  |                     |                   |                  |                     |
| Samizsist. irodatiszt |                   |                  |                     |                   |                  |                     |
| Hivataln.             |                   |                  |                     |                   |                  |                     |
| Samizsist. irodatiszt |                   |                  |                     |                   |                  |                     |

E táblázat szerint az alapfizetésben 200 korona emelkedés, az egyes fizetési osztályban pedig — az I. fizetési osztály kivételével — egyenként 200, 300 és 400 koronát tevő emelkedés áll elő.

Az altszitek új illetmény táblázata a következő:

I. Fizetési osztály 1. fizetési fokozat 3200, 2. fizetési fokozat 2800, 3. fizetési fokozat 2500, II. Fizetési osztály 1. fizetési fokozat 2200, 2. fizetési fokozat 2000, 3. fizetési fokozat 1800, 4. fizetési fokozat 1600, 5. fizetési fokozat 1400, 6. fizetési fokozat 1200, 7. fizetési fokozat 1040, 8. fizetési fokozat 900, 9. fizetési fokozat 800, 10. fizetési fokozat 700, 11. fizetési fokozat 600, 12. fizetési fokozat 500, 13. fizetési fokozat 400, 14. fizetési fokozat 300, 15. fizetési fokozat 200, 16. fizetési fokozat 100, 17. fizetési fokozat 50, 18. fizetési fokozat 20, 19. fizetési fokozat 10, 20. fizetési fokozat 5, 21. fizetési fokozat 2, 22. fizetési fokozat 1.

E szerint az altszitek fizetési táblázata a következő:

A szolgálati táblázat (az összemélt kivételével) új fizetési táblázata a következő:

I. fizetési osztály 1. fizetési fokozat 1400, 2. fizetési fokozat 1300, II. fizetési osztály 1. fizetési fokozat 1200, 2. fizetési fokozat 1100, 3. fizetési fokozat 1000, 4. fizetési fokozat 900, 5. fizetési fokozat 800, 6. fizetési fokozat 700, 7. fizetési fokozat 600, 8. fizetési fokozat 500, 9. fizetési fokozat 400, 10. fizetési fokozat 300, 11. fizetési fokozat 200, 12. fizetési fokozat 100, 13. fizetési fokozat 50, 14. fizetési fokozat 20, 15. fizetési fokozat 10, 16. fizetési fokozat 5, 17. fizetési fokozat 2, 18. fizetési fokozat 1.

Az összemélt fizetési táblázata a következő:

1. fizetési fokozat. Pályőr, Éjjeli őr, Nappali őr. Évi fizetés 720 korona. 2. fizetési fokozat. Pénztár őr, Szerző őr. Évi fiz. 660 korona. Várakozási idő 5 év. 3. fizetési fokozat. Tűzör, Sorompóőr. Évi fizetés 600 korona. Várakozási idő 5 év. 4. fizetési fokozat. Kapuőr, Korlátőr, Hídőr. Évi fizetés 540 korona.

1. fiz. fok. két ízben 5—5 évenként 60—60 kor. korpótlék.

A női alkalmazottak — kik eddig a fizetési osztályokból kivül csak napi havi-díjas állásokat töltöttek be, most évi fizetéssel kezelendőkké nevezetnek ki.

Alapfizetésük, hasonlóan a postai kezelőkhöz, évi 1000 korona lesz, a VI. hivatalnoki fizetési osztálynak megfelelő lakpénzzel s fizetési 3 évenként 100 koronával évi 1400 koronáig emelkedhetik.

A kezelők fizetési táblázata a következő:

1. fizetési fokozat. Pénztárkezelő, évi fizetés 1400 korona. 2. fizetési fokozat. Irógépkezelő, évi fizetés 1300 koronában.

3. fizetési fokozat. Telefonkezelő, évi fizetés 1200 korona. 4. fizetési fokozat. Táviratkezelő, évi fizetés 1100 korona. 5. fizetési fokozat. Irodakezelő, évi fizetés 1000 korona. Várakozási idő 3—3 év.

#### A lakberek.

A javaslat szerint a fizetésrendezés kapcsán a lakpénzrendszer is szabályozásra szorult.

Azon körülmény folytán ugyanis, hogy a m. kir. államvasutak illetményrendszere a lakpénznek csak két osztályát ismeri: a központi és a vidéki lakpénzt, az egyes vidéki városokban beállított kedvezőtlenebb viszonyok miatt időnként támasztott igények ugy nyertek kielégítést,

hogy azokra nézve, a központi-lakpénz osztályzat tételei engedélyeztetettek.

Az államvasuti alkalmazottak új lakpénzilletményei a következő táblázatokba vannak összefoglalva:

**Hivatalnokok évi lakpénze.**

| Fizetési osztály | I.   | II.  | III. | IV. |
|------------------|------|------|------|-----|
| I.               | 1600 | 1120 | —    | —   |
| II.              | 1200 | 840  | 720  | 600 |
| III.             | 1000 | 700  | 600  | 500 |
| IV.              | 800  | 560  | 480  | 400 |
| V.               | 700  | 490  | 420  | 350 |
| VI.              | 600  | 420  | 360  | 300 |

| Fizetési osztály | I.  | II. | III. | IV. |
|------------------|-----|-----|------|-----|
| I.               | 700 | 490 | 420  | 350 |
| II.              | 600 | 420 | 360  | 300 |
| III.             | 400 | 280 | 240  | 200 |
| IV.              | 300 | 210 | 180  | 150 |

| Fizetési osztály | I.  | II. | III. | IV. |
|------------------|-----|-----|------|-----|
| I.               | 400 | 280 | 240  | 200 |
| II.              | 300 | 210 | 180  | 150 |
| III.             | 300 | 210 | 180  | 150 |

| Fizetési osztály | I.  | II. | III. | IV. |
|------------------|-----|-----|------|-----|
| I.               | 400 | 280 | 240  | 200 |
| II.              | 300 | 210 | 180  | 150 |
| III.             | 300 | 210 | 180  | 150 |

| Fizetési osztály | I.  | II. | III. | IV. |
|------------------|-----|-----|------|-----|
| I.               | 400 | 280 | 240  | 200 |
| II.              | 300 | 210 | 180  | 150 |
| III.             | 300 | 210 | 180  | 150 |

Az egyes lakpénz osztályokba tartozó állomáshelyek.

I. Budapest, Fiume és a magyar korona országain kívül fekvő állomáshelyek.  
II. Arad, Besztercebánya, Brassó, Debrecen, Győr, Kassa, Kolozsvár, Marosvásárhely, Miskolc, Nagyszeben, Nagyvárad, Nyitra, Pécs, Pozsony, Sopron, Szabadka, Szeged, Székeshely, Szolnok, Szombathely, Temesvár, Újvidék, Záhara.

III. Aranyosmaróth, B-Gyarmat, Balázsfalva, Békéscsaba, Belovár, Beregszász, Beszterce, Bród, Bruck, Csáktornya, Csikszeder, Czegléd, Déva, Dicsőszentmárton, Dombóvár, Eger, Ersekújvár, Esztergom, Fehérménfő, Gödöllő, Gyöngyös, Gyula, Gyulafehérvár, Hódmezővásárhely, Eszék, Ipolyás, Kaposvár, Károlyváros, Kecskemét, Keszthely, Kiskunfélegyháza, Kisvárd, Komárom, Léva, Losonc, Lugos, Makó, Máramaros, Mitrovica, Munkács, Nagybánya, Nagybecskerek, Nagyenyed, Nagykároly, Nagykikinda, Nagytapolcsány, Nyíregyháza, Óbecse, Ogulin, Orosháza, Orsova, Pancsova, Palotajármű, Pápa, Pétervárad, Petrinja, Pozsega, Rákospalota, Resicabánya, Rimaszombat, Salgó-Tarján, Sátoraljaújhely, Segesvár, Selmeczbánya, Sepsiszentgyörgy, Soroksár, Szászregény, Szászváros, Szatmárnémeti, Szegvár, Szentmiklósi, Székelyváros, Szentgotthárd, Székely, Susak, Tapolca, Torda, Trencsén, Turócszentmárton, Ungvár, Varasd, Vác, Vercs, Veszprém, Vinkovics, Vukovar, Zalaegerszeg, Zenta, Zilah, Zimony, Zólyom, Zombor, Zsolna.

IV. Az I—III. lakpénz osztályokban fel nem sorolt városok és községek.

## Harc a civilista ellen.

### A függetlenségi párt értekezlete.

Kolozsvár, április 16.

Az országgyűlési függetlenségi párt tegnap este értekezletet tartott, a melyen rendkívül erős, elkeseredett felszólalások történtek az udvar ellen. E kifakadások a civilista felemeléséről szóló javaslat tárgyalása körül történtek, a mely ellen a párt heves harcot jelentett be.

Rákosi Viktor szólt a tárgyhöz elsőnek. Előadta, hogy a királyi család tagjai semmi okot nem szolgáltatnak az udvartartási költségek felemelésére. Történetüket nem ismerik, bennünket nem szeretnek, kerülnek, sőt szöknék előlünk. A javaslat indokolása egyszerűen neveléses. Azt indítványozza, hogy a párt indítson erős vitát, a melyben tanítsa meg az udvart, hogy a költségvetés elfogadása kötelességekkel jár.

Polónyi Géza hozzájárul Rákosi Viktor indítványához. A pártnak kötelessége a javaslatot nemcsak egyszerűen visszautasítani, de ha lehet, megakadályozni is.

Szatmári Mór egyetért Polónyi Gézával. Fölhívja az értekezlet figyelmét a budai királyi palota építési költségeinek fedezésére módjára. Tudomása szerint e költségek a kincstári készletekből lettek utalványozva, a nélkül, hogy a kormány erre a törvényhozással felhatalmazást kérte volna. A kormányt felelősségre kell ezért vonni és elszámolást kell tőle követelni. A kormány ezt kölcsön adta az udvarnak, azzal, hogy ezt a civilista megszavazása után visszafizetik. Ez nem történt meg.

Hentaller Lajos rövid felszólalása után Egy Béla azt az indítványt teszi, hogy a civilistát vagy szállítsák le, vagy napidíjjal, jakbn adják ki, de csak azon napok után a melyeket az udvar Budapestet tölt.

Tóth János alelnök: A civilista felemelésére vonatkozó javaslat a legközelebbi multban történtek után a dinasztia elbizakodottságának legnagyobb cinizmusára mutat. Ha valaha jogosított volt a civilista megtagadása, ugy különösen jogosított az most, amikor a dinasztia kimutatta, hogy nem rokonszenvezik a magyarokkal. Ugy tudja, a királyi palota építése ötvennégy millió koronába került. Az emelést ezzel akarják indokolni.

Mint határozatot mondja ki, hogy a párt a törvényjavaslatot se általánosságban, se részleteiben ne fogadja el. A párt álláspontjának kifejtésével Rákosi Viktort bízták meg.

## Tavaszi kirándulások.

Kolozsvár, április 16.

Boldog város, ó Kolozsvár! Itt egy egész hatalmas társaság gondoskodik arról, a mi másutt oly sok fejtörést okoz a szabad légre kíváncsiaknak. Az Erdélyi Kárpát Egyesület pompás uti programot dolgozott ki az erdélyi kirándulók részére s jó lesz, ha egyesek, egy mint nagyobb kiránduló-társaságok igénybe is veszik a jeles egyesületnek ügyes praktikus úttervét, melyet bőveges tájékoztatás céljából, alábbiakban, teljes szövege szerint közlünk.

Egy napos kirándulások Kolozsvárról:  
1. Torda-hasadék. Indulás kocsin reggel fél 5 órakor. Erkezés d. e. 9—10 órákor a Torda-hasadék Peterd felőli száájához. Villás reggeli. A hasadék bejárása. A ki a barlangot is megakadályozza, vigyen magával gyertyát. Fél 12 órakor indulás Torda városába, vagy ebéd a szindi oldalon a megunkkal vitt elemzőszobából. Indulás vissza legkésőbb este 6 órakor, érkezés Kolozsvárra 10 órakor.

Ugyanezen kirándulást meglehet tenni, gyalog is a következő módon. Indulás gyalog, reggel 4 órakor, át kell menni a Bikk-erdőn, Mikesen, Indalon, Peterden. Erkezés a Torda-hasadékhoz d. e. 11 órakor. A Torda-hasadék megtekintése után szintén gyalog át kell menni Tordára, vasútra tölés este 8 óra 52 perckor, érkezés Kolozsvárra 10 óra 50 perckor. Bizalmi férfi: Móri Mihály körjegyző Szinden, Alacs Zoltán főmérnök E. K. E. oszt. elnök Tordán.

2. Marosújvár. Indulás reggel 6 óra 11 perckor a gyorsvonattal. Erkezés Marosújvárra 7 ó. 52 p. Bevonulás gyalog (különben kocsit is kapható). Villásreggeli a kincstári vendéglőben. A sóságyak megtekintése, fürdés (sósózfürdő), ebéd. Délután a felsőújvári Teleki-kastély megtekintése, este vacsora. Visszaút 8 ó. 50 p., érkezés Kolozsvárra 10 ó. 50 p. Bizalmi férfi: B. B. Károly főorvos.

3. Révi szoros. Indulás hajnali 3 ó. 18 p., az 515. sz. személyvonattal. Erkezés Vársonkolyosra 6 ó. 11 p. Villás reggeli Schütz Mártonnak a falu szélén levő vendéglőjében. Gyalogséta a Misid-völgyben a felsőbányai barlangokhoz. B. L. cseppkő-barlang. Erkezés fél 11-kor. Időig időnön is lehet jönni. Innen föl a Runk-tető csúcsára, onnan át kell menni a révi sziklaszoroshoz. Bejárni a sziklaszoros turistáknak a Misid-rölygi barlangokat ki kell hagyniok és Vársonkolyosról egyenesen a révi szorosba kell menni, mert különben a vonatról könnyen ki lehetnek. Bizalmi férfi: Handl Károly pályafelügyelő és Hollósy Gyula körjegyző Réven.

4. Bánffyújvár — Székelyjő vizesés. Indulás hajnalban 3 ó. 18 perckor a személyvonattal. Erkezés Bánffyújvárra 4 ó. 52 perckor. Tovább utazás előre megrendelt kocsival Rettyiczélre. Kocsibér 10—12 korona. Erkezés 9 órakor Rettyiczélre. Tovább utazás gyalog a vizesés völgyébe, 10 órakor villásreggeli a magunkkal vitt elemzőszobából a kisköves Sztancsuj tanyánál. Jól gyalogló turisták innen balra a színnel jelzett turista úton gyönyörű kilátást élvezhetnek a természet alkotta felső menedék háztól, honnan 12 órára leereszkedhetnek az impozáns vizeséshez. Délebb az E. K. E. menedék házában tornácán. 2 órakor visszaindulás a szikla szorosán át Rettyiczél községbe, a honnan a rák várakozó kocsival visszautazunk Bánffyújvárra, a hol este 7 óra 23 perckor felülve a személyvonatra Kolozsvárra érkezünk este 8 óra 37 perckor. Bizalmi férfi: Bánffyújváron Corus Gyula takarékpénztár főkönyvezető és Meregyón Sándor körjegyző.

5. Dezsővár. Indulás reggel 5 órakor kocsin. Erkezés 8 órakor Solyomkőre. Megtekintendők a Bagoly vár és a kupalaku halmok. Tovább indulás Esküllőre fél 10 ó. Villásreggeli. Tovább utazás Almásra a Dezsővár romjaihoz. Almáson ebéd. A kocsik hazatérnek. Gyalog tovább utazás Bánffyújvárra, hol 9 óra 8 perckor a gyorsvonatra kell ülni, hogy 10 óra 8 perckor este Kolozsvárra érkezessünk.

6. Hídegszamosvölgye — Rekető. Indulás kocsival, jó lovakkal reggel 5 órakor. Erkezés 8 óra 30 perckor Reketőre. Villásreggeli az Eke turista szállójában. Gyalog bejárando Dumitrasza sziklaszoros. Bizalmi férfi: Kántor József körjegyző Reketőn. Reketőről fel lehet menni, ha a Dumitraszt kihagyjuk a magurai villa telepéhez is, de így a kirándulás egy kissé fárasztó. Reketőig az út kerekpárral is járható.

7. Királyhágó. Korai vonattal 2 és fél óra alatt Bucsa állomásra érhetünk és onnan 1 és fél óra alatt a Királyhágó tetőre. Villásreggeli a tarisnyaból. Az utban az utbiztos házánál vagy esetleg a vasúti állomáson felvilágosítást nyerhetünk.

8. Kolozs fürdő. A legelső vonattal kényelmesen megfigyelhető és a kolozs-karai vasúti állomástól egy fél órányira fekszik, mely út gyalog is megtehető. Fürdő idején alatt a pályaudvaron olcsó kocsik fogadhatók. Egy tölés 1 kor. Bizalmi férfi: Münstermann Ede kolozsi polgármester.

9. Jegenye fürdő. Vasuton 1 óra. A nyári időszak alatt társas kocsit közlekedés a fürdő telepig.

10. Gétzy vár. Kocsin Szászfenés — Szászlóna — Magyarfenés — Szentlászló (Eke turista szálló) 3 óra alatt Magyarlétára érünk. Innen a Gétzy-vár gyalog háromnegyed óra alatt elérhető. A falu színmagyar, bárki felvilágosítást ad.

## UJDONSÁGOK.

Április.

Kolozsvár, április 17.

I.  
Mosolyog itt minden.  
Fű, fa, virág, ember,  
Mosolyog az ég is.  
Rám nevet az isten napja, —  
Kacagok már én is.

Felhő kerekedik,  
Sűrű nehéz felhő,  
Sir, zokog az ég is,  
Hull a könnye, hull, patakzik,  
— Zokogok már én is.

II.

Azaz bocsánat. Ép ma tisztán  
És biztatón derült az ég.  
Ha ma tehetném, búszke szívvel  
A zöld vidékre hajtának.  
Kirándulnék, de csak magával,  
Se nével, se bácsikával,  
Csupán magával angyalom,  
Amott az árnyas oldalon.  
Kirándulnék, mint más filiszter,  
Úr volnék, mint egy kis miniszter...  
Ölembé lány és szódavíz —  
Utam ki tudja merre visz....

Mert, mint a grófnő hajdanában,  
Imádom én is a mezt,  
A bús ligetbe, anó régen,  
Jártam sok reggel s délelőtt.  
Ah, szende, csafta kis virágom,  
Mégint a bús ligetbe vágyom  
De — s ez az én pechemre rávall —  
Más rándul már ki majd magával...  
Sok csók és szó és szódavíz...  
Utjok ki tudja merre visz...  
Mig engem egy kéz visszaint —  
S így itthon hűsölök megint.

III.

Ó Április, én részesgítő,  
Bolondos hónapom!  
Ha jössz: a szívem újra éled  
És szenvedek nagyon.

Félek, bolondd téssz te engem  
S — én balga, győngy báb! —  
Rég július lesz és poetád  
Csak szenved itt tovább!

IV.

Most jöjj velem, én édes, szép virágom!  
Ne várj! ne késs! ó jöjj! Most jöjj velem!  
Értünkbe duzzad, lángol, ég a vágyunk,  
Szemünkbe tűz, szívünkbe szerelem.  
A merre nézünk, dalra hív az élet,  
A merre nézünk: minden vígan éled.  
Tavaszi! mosolygó, rózsás szerelem! —  
— Most jöjj velem!

Lásd, oly rohanást tűnik el az álom!  
Lásd, oly sietve jó az ébredés!  
Lásd, nemokára petyhüdt lesz a vértünk,  
Szemünk csak pislog és hajunk kevés.  
És bár köztünk vidám lesz az élet:  
Megvénülünk, én mással, más tevédd...  
Elillan ábránd, dal és szerelem...  
— Most jöjj velem!

V.

Hová? A nyájas zöldbe csak,  
Hol oly derűs az ég  
Ha jönél, gyáva kedvesem,  
Jó messzi hajtának.

A szerelem ott bujdosik...  
Meglekedik angyalom...  
És megphennének vígan ott,  
Egy árnyas oldalon.

Artur.

## Megjegyzések

egy helyreigazításra.

Kolozsvár, ápr. 16.

Amiről alább szó leszen, valójában a kiadóhivatal ügye, ám mi — a szerkesztőség — mégis magunkévá tesszük azt. A „Nemzeti Hírlap” című lapban ugyanis tegnap a következő nyilatkozat jelent meg:

„Igen tisztelt Szerkesztő ur! Becses lapjának tegnapi száma megemlíti a tegnapi este tartott Menza-estélyt és es eme referációjában a többek közt azt közli, hogy az est jövedelme 150 korona volt. Tisztelettel kérem, sziveskedjék a közlemény eme részét — a valószínűleg megfelelően — oda módosítani, hogy a tiszta jövedelem 297 kor. 25 fillér volt, illetve, ezen felül, még 24 kor. 15 fillér, mely összeget a Menzának februáriusi estélyéről hozott szíves közleményért az „Ujság”-nak most kellett megfizetnünk. Midőn a szíves helyreigazításért előre is hálás köszönetem fejezem ki, maradtam megkülönböztetett tisztelettel Kolozsvárt, 1904. ápr. 15. Kertész Adolf, a Menza-szövetség elnöke.”

Amint látható, ez a helyreigazítás csak arra volt jó, hogy felpanaszolja az „Ujság” által a Mensa valamelyik mulatságának reklamirozásáért fizetett 24 kor. 15 fillért.

Konstatálnunk kell, hogy a szedő-szártyák után az összes lapkiadó — mint azt a közönséggel tudtatták is — megegyeztek abban, hogy tekintettel az óriási terhekre, nem közlik többé ingyen a belépő díjas mulatságok reklámjait, hanem azért megfelelő — mérsékelt — díjat szednek. Megjegyezzük, hogy ez a megállapodás más városokban is megvan és azért itt is becsületeszavukat kötötték le a lapkiadók, hogy azt megtartják! Mi a szerkesztőség, legjobban tudjuk, hogy a nem szubvencionált lapok, a kiadókól milyen áldozatokat követelnek, ennél fogva hozzájárultunk ehhez a megállapodáshoz. Így történt, hogy a Mensa multkor estélyének reklámjairól a kiadóhivatal számlát küldött

és megtette ugyanezt az „Ellenzék” is. Meg kell jegyeznünk, hogy éppen Ajtay K. Albert a „Nemzeti Hírlap” kiadója és a „Kolozsvári Friss Újság” kiadója voltak azok, akik ezt a megállapodást javaslatba hozták, de amint látszik, ezt Ajtay K. Albert nem tartotta be.

Nem terjeszkedünk ki most e ténynek elburálásába a becsületszószerzőpontjából; ezt majd elintézik a kiadók egymás között. De a Mensa elnökének nyilatkozata — mely csupán ellenünk irányul — még arra a megjegyzésre is késztet bennünket, hogy a Mensa elnökének abszolút nincsen joga semmiféle panaszkodásra, mert estélyeire — a legutóbbira is — a szerkesztőséget meg sem hívta. Tehát azt kívánánk, hogy e lap hasábjai álljanak rendelkezésére a Menzának, de az még annyi megbecsülésben sem részesítik a szerkesztőséget, hogy meghívják az estélyeire. Hát ily körülmények között valóban furcsa színre lép az elnök úr részéről az a nekünk kijuttatott oldalvágás és még furcsább színre lép a „Nemzeti Hírlap” kiadójának eljárása, ami legfeljebb azzal menthető: neki könnyű gavalléroskodni, mert hiszen ott a kormány szubvenciója, amely mellett neki halvány sejtelmek sincsenek arról, hogy micsoda áldozatokat követel egy olyan lap fenntartása, mely nem támaszkodhatik másra, mint a közönségre. A kiadóhivatal — midőn számlát küldött a Mensának — csak egy becsületszóra alapított megállapodást hajtott végre, azért semmiféle vád nem érheti, ennél fogva a Mensa elnökének burkolt vádaskodását magunk részéről visszautasítjuk és legalább is helytelennek tartjuk, mert a Menzának még nagy szüksége van a saját jóindulatára, melyet ez a Menzának — amint az meg is érdemli — elédig kijuttatott. Hogy az ilyen nyilatkozatok azonban nem alkalmasak a jóindulat öregbítésére: annyi bizonyos.

## Egy más világból.

— Olíva Schreiner. —

Van egy világ a távol csillagokban, a hol egészen másképpen történnek a dolgok, mint ide lenn.

Ebben a világban volt egy férfi, meg egy asszony. Ugyanegy munkájuk volt és egymás oldalán jártak napokig. Barátok voltak, — ez különben néha itten is meg-esik. De volt ebben a csillagvilágban valami, a mit itt lent nem találunk. Egy sűrű erdő; melyben a fák oly közli álltak egymáshoz, hogy törzseik egymásba fűződtek — nem ferköztették be közéjük még a nyári nap sem; s ebben a rengetegben egy oltár emelkedett.

Nappal minden csöndes volt, de éjjel, mid



